

8

Dansend op het Dominicaanse strand

24 juli AMS → POP

25 juli POP → PUJ → SJU

28 juli SJU → AMS

Met een licht tintelend gevoel in mijn buik sta ik op uit bed. Ik sla de gordijnen open en laat het zonlicht naar binnen. De afgelopen drie maanden heb ik zonder gordijnen geslapen en deed ik voor het slapen gaan een ooglapje voor dat ik uit het vliegtuig had meegenomen. De felle zon zorgde ervoor dat ik iedere dag om een uur of acht zwetend wakker werd.

Ik voel me goed, heb heerlijk geslapen en zit boordevol energie. Vol verwachting pak ik mijn koffer in om vandaag te gaan vliegen. Tijdens deze vlucht ga ik in een aantal dagen in het Caraïbisch gebied van land naar land. Dit zijn de reizen waarvoor ik steward ben geworden. Als het goed is, zit ik over een kleine vijftien uur in de zon, aan de zee en bij het strand en ongetwijfeld gaan er een aantal leuke stewardessen mee. Het werken in het vliegtuig is van secundair belang.

De eerste vlucht gaat naar Puerto Plata, een stadje in de Dominicaanse Republiek. Een mengelmoes van mensen komt aan boord, maar het merendeel bestaat uit Nederlandse vakantiegangers. Er stapt bovendien een aantal Nederlandse of Duitse mannen met hun Dominicaanse vrouwen in. Eén forse, dik-

ke man met uitpuilende buik en te klein T-shirt, zodat de navel goed zichtbaar blijft, valt op. Wanneer hij opstaat zie ik het spleetje van zijn billen boven zijn spijkerbroek uitkomen. Zijn armen zitten vol tatoeages en hij heeft een ongeschoren kop en plakkerig haar. Verder is hij behangen met gouden kettingen en protserige armbanden. Zodra we in de lucht zijn, begint hij bier te drinken. Hij houdt dit de hele vlucht vol. Iedere bestelling betaalt hij met knisperende briefjes van honderd. Het is vast een kerel die in de bouw werkt en vooral goed verdient met het zwartwerken in de avonduren. Nadat het hem niet gelukt is om in Nederland of Duitsland een vrouw te bemachtigen heeft hij ooit besloten zijn geluk te beproeven op een van de Caraïbische eilanden. Daar heerst vaak grote armoede en er zijn veel vrouwen die niets liever willen dan een West-Europese man aan de haak slaan. Ze kunnen op die manier de armoede ontvluchten en een leven in veronderstelde rijkdom beginnen.

Aan de manier waarop hij met zijn Dominicaanse omgaat, zie ik dat de vrouw een bijna slaafse houding aanneemt, zich veel laat welgevalen, maar op subtiele manier toch de touwtjes in handen heeft. De man mag haar dan slecht behandelen, op haar schelden of haar uitfoeteren, maar zij bepaalt uiteindelijk hoeveel hij in het vliegtuig drinkt, welke cadeautjes van zijn geld voor haar familieleden worden gekocht en wanneer hij zijn kop dicht moet houden. Het is een uitgebalanceerd evenwicht en beiden lijken er gelukkig mee.

Halverwege de vlucht komt een Duitse man van een jaar of veertig met dikke wallen en een vaal gezicht naar me toe. Hij drukt me een papiertje in de hand, lijkt een beetje verlegen en kijkt suf uit zijn ogen. Hij is aangeschoten en heeft desondanks een verwachtingsvolle blik op mij gericht. Ik besluit het briefje te lezen.

'Hi everybody. I live in Germany but I'm looking forward to going to Thailand. And I hope to find there a nice woman, who likes to marry me. I only have a little problem with alcohol but I hope this woman can help me.'

Wat moet ik daar nu mee?

De man heeft inderdaad een reisgids van Thailand bij zich maar ondertussen zijn we op weg naar de Dominicaanse Republiek. Hij kijkt me wanhopig aan.

'I want to find a woman,' zegt hij met overslaande stem terwijl hij in het gangpad als een koorddanser bezig is zijn evenwicht te bewaren.

Zo te zien heeft de alcohol hem behoorlijk aangetast en probeert hij op deze manier een nieuwe wending aan zijn leven te geven. Ik klop hem op zijn schouder en wens hem veel sterkte met zijn zoektocht. Ik sluit niet uit dat hij over twee weken ontuchttert en met vergevorderde trouwplannen terugvliegt naar Duitsland. De wereld zit soms vreemd in elkaar.

Even later betrap ik een wat oudere man op het drinken van rum uit zijn eigen fles. Dit is niet toegestaan en ik besluit er iets van te zeggen. Voor ik het weet is hij stomdronken en gaat hij gekke dingen doen.

Ik hou een kleine, vriendelijke, maar dringende toespraak waarin ik uitleg waarom ik dit niet kan toestaan. Ik haal er allerlei zaken bij die absoluut niets met alcohol in de lucht te maken hebben en zeg iets over opgezette buiken, overmatig zweten, lichtinval door het kleine vliegtuigraampje, ongedurig worden de honden in het laadruim en opgroeiende kinderen die hem toch zo niet zouden willen zien. Direct helemaal suf lullen, deze stiekeme drinker. Hij mag geen kans hebben om 'boe' of 'bah' te zeggen. Ik blijf hem doordringend aankijken en wijs tegelijkertijd op zijn fles drank, het bijbehorende glas en de cockpit ergens voorin, terwijl ik ondertussen continu 'nee' blijf schudden met mijn hoofd.

De man doet kreunend zijn fles dicht en stamelt; 'Ja, als u het zo bekijkt dan heeft u wel gelijk,' en: 'Nee, zo heb ik het niet bedoeld,' en beter nog: 'Maar ik zweet helemaal niet.'

Dan weet ik dat ik hem getemd heb. Een uur later loop ik even langs, steek mijn duim op, schenk hem een grote grijns met een knipoog erbij en kijk hem samenzweerderig aan. Hij

grijnst terug, geeft aan dat alles oké is, voelt zich kiplekker en wil iets tegen me zeggen. Natuurlijk reageer ik niet en ben ik plotseling druk bezig met andere zaken. Vanaf nu schenk ik hem geen extra aandacht meer en ik merk de rest van de vlucht niets meer van hem.

Na tien uur vliegen landen we op Puerto Plata. Zodra het vliegtuig stilstaat, staan alle passagiers op van hun stoel en pakken hun handbagage. Het gangpad raakt verstopt en botsend en stotend dringen ze naar voren om het vliegtuig te verlaten. Het duurt tien minuten voordat de deuren geopend worden en een vrouw met opgestoken blonde haren en een feloranje T-shirt vraagt: 'Vliegen jullie straks weer terug naar Amsterdam?'

Een krakkemikkige oude bus haalt ons van het vliegveld en rijdt naar ons *beach resort*.

Wanneer je als toerist aankomt in een dergelijk resort doen ze er werkelijk alles aan om je daar te houden. Je wordt als het ware geïnterneerd en van je vrijheid beroofd. Direct bij binnenkomst krijg je een fel gekleurd bandje om je pols dat aangeeft dat je een *all-inclusive* kamer of hut hebt geboekt. De rest van de vakantie mag je vervolgens eten en drinken wat je wilt, zonder daar iets voor te betalen aangezien je dit hebt afgekocht bij het boeken van je verblijf.

Niet alles is de hele dag verkrijgbaar. Rond etenstijd, wanneer de verschillende buffetten opengaan, overladen de vakantiegangers hun borden met van alles en nog wat: hele gegrilde kippen, twee grote stokbroden erbij, hompen kaas op het randje, alles gelardeerd met een ondefinieerbare saus. Op andere borden liggen wolkenkrabberhoge stapels vlees, met bananentrossen, onrijpe ananassen en tientallen mango's. Met hun vrije hand sleuren ze pannen soep mee en er is bovendien nog ruimte om vier of vijf pullen bier mee te nemen om het geheel weg te spoelen. Het is ongelooflijk wat ze allemaal wegstouwen in die dikke, Nederlandse buiken. Ze zijn getraind in eten, dat wel, maar met deze hoeveelheden zie ik ze toch worstelen. Ze boe-

ren hardop om ruimte te maken, ze kijken verzadigd om zich heen als het bord leeg is en sommigen zie ik met hun hoofd op hun bord in slaap vallen. Uitgeput door de meterslange worsten die ze in tien minuten naar binnen hebben gewerkt. Nog nooit heb ik Nederlanders gezien die zoveel eten als hier in dit zonnige paradijs.

Wij, als crew, krijgen een bandje in een andere kleur omdat we slechts één dag blijven. Ik rij mijn koffer over een slingerend pad, onder grote palmladeren door, naar mijn hotelkamer. Over mijn bed hangt een klamboe en een schaalje vers fruit staat op het bijzettafeltje naast de televisie. De kleine minibar maakt een zoemend geluid en kan de warmte nauwelijks aan. Mijn uniform hang ik in de kledingkast, ik drink een halve liter koud water uit een fles en slenter richting het prachtige strand. Het is nog lekker warm, de vlucht was vermoeiend en we zijn toe aan een rustgevend drankje. We borrelen met uitzicht op zee en al snel heerst er een uitgelaten stemming. We maken wilde plannen en dissen grote verhalen op terwijl de avond inzet. Na iedere vlucht is er een crew-borrel en als je niet op komt dagen, kijkt men raar op. Samen uit, samen thuis en daar hoort de crew-borrel bij. Op je kamer blijven is geen optie, drinken zul je. In ieder geval moet je even je gezicht laten zien, voor een uurtje of ten minste één drankje.

We drinken Bacardi-cola en laten er nog meer aanrukken. We bestellen hartige hapjes en de vermoeidheid lijkt door ieder glas alcohol steeds verder te verdwijnen. Bij sommige stewardessen verschijnen donkerrode blosjes op de wangen en terwijl ze eerst wat verlegen leken vertellen ze nu met vurige ogen prachtige verhalen. De kapsels raken al snel wat door de war en voorzichtig kruipen de rokjes tot boven de knieën.

Iedereen begint harder te praten en het bier zweeft in steeds grotere kannen, gedragen door Dominicaanse serveersters, onze richting uit. De zon is net onder, het is een uur of zeven, de temperatuur is uitstekend, een graad of vijftiwintig en een

briesje uit zee brengt verkoeling. De verhalen beginnen aan kracht te winnen en de moppen worden steeds platvloeser. Als ik om me heen kijk, zie ik enkel lachende gezichten. Iedereen kletst door elkaar, pakt elkaar vast en de eerste stewardess waggelt weg naar haar kamer. Er wordt openlijk geflirt en ongetwijfeld worden heimelijke afspraakjes gemaakt en stiekeme signalen gegeven. De jonge co-piloot heeft volgens mij interesse in de wat stevige en goedlachse meid. Zij heeft wel zin in een verzetje, zoals ze me eerder tijdens de vlucht in bedekte bewoordingen toevertrouwde: 'Ik heb zin om eens flink de beest uit te hangen en zie uit naar een stevige neukpartij. Het is alweer zo lang geleden.'

Ik blijf stug doordrinken, kan niet helder meer om me heen kijken, blijf wel doorlullen en sta op een gegeven moment rond een kampvuur te swingen met onze achtenveertig jaar oude purser. Even later zie ik anderen onder een omhooggehouden stok limbodansen en wil dit ook proberen. Zodra ik even achterover hang val ik in het zand.

We besluiten met een aantal te gaan zwemmen. We duikelen koppeltje in de hoge golven, maken halve zwemslagen en halen dronkemanscapriolen uit.

Met een zware kater, weinig slaap achter de rug en een droge mond sta ik de volgende morgen op. Ik heb een wilde avond gehad waar ik me niet alles meer van kan herinneren. Geen flauw idee hoe ik uiteindelijk op mijn kamer terecht ben gekomen en hoe het mogelijk is dat mijn kleren zo netjes over mijn stoel uitgehangen zijn. Zelfs het damesslipje dat ik onder mijn lakens vind herken ik niet. Ik realiseer me wel dat we de avond met een levensgevaarlijke zwempartij hebben afgesloten als ik de rotspartijen zie die overal uit zee opduiken en met daglicht goed te onderscheiden zijn. De zon schijnt, het is al snel tegen de dertig graden. Tijd voor een nieuwe dag.

Eerst trek ik wat baantjes in het zwembad. Er is nog niemand en ondanks het feest van vannacht gaat het lekker. Ik probeer

een beetje fit te blijven. Na een baantje of twintig verdwijnt het doffe gevoel uit mijn hoofd. Daarna rust ik uit op het strand en mijmer over mijn leven.

Ik ben nu vijfentwintig, pas afgestudeerd als psycholoog en werk als steward. Het reizen bevalt me goed, het geeft me een vrij en onbekommerd gevoel om over de wereld rond te trekken. Dit weegt ruimschoots op tegen de stevige jetlags die me af en toe de adem benemen en zorgen voor een uitgeput gevoel wanneer ik in Amsterdam wakker word.

Om me heen rennen tientallen kleine zandkrabbetjes over het strand heen en weer. Ze spurten vlak voor de kleine golfjes uit en ik zie ze pas wanneer ze bewegen of uit hun holletjes kruipen, een grappig gezicht. Het strandje is omgeven door een kleine baai en in de verte zie ik een aantal zeilboten met vol tuig op volle snelheid over het water scheren. De zee is donkerblauw, er staat behoorlijk wat stroming en de zon verwarmt mijn rug. Ik hoef me nog niet in te smeren, daar is het nog te vroeg voor. Ik zie visarenden rondcirkelen boven zee en voel me ontspannen.

's Middags vliegen we in een klein vliegtuigje naar Punta Cana. Hier landt de Martinair-vlucht uit Schiphol die wij overnemen om door te vliegen naar San Juan op Puerto Rico. Vroeg in de avond komen we bij het hotel aan. We gaan uit eten en drinken een goed glas wijn bij de heerlijke tapas. Terug in het hotel slopen we flessen rum en blikjes cola aan die we vervolgens door elkaar mixen en soldaat maken. Vier stewardessen en ik kletsen de hele nacht door over het leven.

Ik merk regelmatig dat mijn ideeën net even wat anders zijn dan die van de anderen en ik besluit om iets voorzichtiger te zijn. Niet alles wat ik denk hoef ik te vertellen. Wanneer ik dat toch doe schept het soms een onnodige afstand tot mijn collega's en daar heb ik geen zin in. Ik zorg er verder voor dat ik niet alles over mezelf vertel. Dit neem ik me voor zonder nu meteen volkomen paranoïde te zijn en niets meer te vertellen, of iedereen te wantrouwen.

De volgende geheel vrije dag bezichtig ik Puerto Rico. Vanuit de stad neem ik een lokale bus naar een dorpje verderop. We rijden door zacht glooiende, groene heuvels met telkens weer uitzicht op de azuurblauwe baaien. Niemand kan me iets maken en wanneer ik in het dorpje aankom slenter ik loom rond. Ik drink een glas cola en slinger me door nauwe steegjes een weg terug naar het busstation.

Ik merk dat Puerto Rico voornamelijk gericht is op Amerika en dat staat me tegen. Veel Amerikanen hebben hier een tweede huis of wonen er permanent. Het is een goed georganiseerd en redelijk schoon eiland terwijl ik juist meer hou van de wat slordige en rommelige eilanden zoals de Dominicaanse Republiek of andere Caraïbische ministaatjes.

's Middags eet ik een sandwich in een klein tentje in een arme wijk van San Juan, omringd door de lokale bevolking. Iedereen lacht me vriendelijk toe en ze lijken gelukkig te zijn met het leven dat ze hebben.

In de buurt van het hotel vertoont de Puertoricaanse jeugd hun spring- en duikkunsten van metershoge kades en steigers. De jongens halen de meest halsbrekende toeren uit om de meisjes te imponeren. De toeschouwers lachen veel, applaudiseren voor de meest gewaagde sprongen en gluren stiekem naar elkaar. Ik maak me belachelijk door ook een keer van een meter of zes hoge steiger te duiken. Ik doe net alsof het de eerste keer is en ik doodzenuwachtig ben. Met gespeelde knikkende knieën en angst op mijn gezicht stort ik me met een brul naar beneden en gelukkig loopt de duik goed af.

's Avonds ga ik naar het huis met de poppen. Een grote brand heeft jaren geleden in San Juan huisgehouden en heeft grote delen van de stad verwoest. Behoorlijk wat mensen zijn omgekomen, waaronder een groot aantal kinderen uit een weeshuis. Zij konden niet ontsnappen aan de felle vlammen en zijn door het vuur verteerd. Dit weeshuis is nooit afgebroken en opnieuw

opgebouwd, maar staat nog steeds, een zwartgeblakerd gebouw, als symbool in het centrum San Juan. Het is een plaats geworden waar veel mensen naartoe gaan om een pop op te hangen. Deze poppen bungelen aan de buitenkant uit de ramen tegen de boze geesten en slechte goden. Veel Puerto Ricanen zijn bijgelovig en op deze manier denken ze rampspoed en tegenslagen tegen te gaan. Het ziet er luguber en angstaanjagend uit. Een zwart gebouw vol roetplekken en ingeslagen ruiten waar de meest kleurrijke poppen aan bevestigd zijn.

Terug in het hotel breng ik een kort bezoekje aan de haaien die aan het einde van de steiger goed zichtbaar zijn. Het is donker en onder water zijn lampen aangebracht die de zee verlichten. Honderden vissen cirkelen rond op zoek naar wat eetbaars en daartussendoor zwemt een aantal haaien, niet al te groot, maar toch angstaanjagend. Overdag heb ik voor het hotel zeker een uur lang in zee gezwommen. Gelukkig is dit water door een stenen dijk onder water min of meer gescheiden van de open zee daarbuiten. Ik zou me kunnen voorstellen dat er met hoog water toch een haai overheen piept. Niet aan denken, die kans is klein. Morgen voordat ik ga zwemmen toch even controleren of ik geen Jaws-achtige vinnen boven het water uit zie steken.

Ik ga vroeg naar bed en droom dat ik van een twintig meter hoge kade af moet duiken om terecht te komen in zee waar het wemelt van de haaien. Wanneer ik probeer te vluchten staan tientallen levende poppen met verbrande gezichten en vuur in hun ogen me op te zwepen. Ik mag en kan niet vluchten omdat ik een boze geest ben. Ik probeer ze ervan te overtuigen dat ze de verkeerde te pakken hebben maar ze willen niet luisteren. Met de moed der wanhoop duik ik en zweef gelukkig minutenlang over een kolkende zee waar af en toe een haai zijn kop uitsteekt, me vriendelijk toeknikt en met knipogen aangeeft dat hij geen honger heeft. Min of meer gerustgesteld plons ik uit-

eindelijk in zee en merk dat ik veranderd ben in een sprekende pop die met alle vissen praten kan. Dit geeft me een goed gevoel.